

Tolkuren VGT in de onderwijssituatie

Hallo,

Deze video handelt over de tolkuren die verbonden zijn met onderwijs : de zogenaamde O- uren en VO- uren.

O- uren kunnen aangevraagd worden in het basisonderwijs (= kleuter en lager), in het secundair - en in het hoger onderwijs.

VO- uren kunnen aangevraagd worden in het volwassenenonderwijs.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) is verantwoordelijk voor de O en VO- uren.

U kunt als gebruiker van de tolkuren "leerling", "student" of "cursist" zijn. Maar verder communiceren we hier gewoon over "gebruiker" van tolkuren.

1. Hoe krijgt u O- uren of VO- uren ?

Voor het krijgen van O-uren : lees de brief van AgODi : [Omzendbrief NO/2009/02](#)

Voor het krijgen van VO-uren : lees de brief van AgODi : [Omzendbrief VWO/2009/01](#)

In de 2 genoemde omzendbrieven vindt u uitvoerige uitleg over de medische voorwaarden en administratieve procedure om tolkuren van AgODi te ontvangen.

Enkele belangrijke aandachtspunten hierbij zijn :

- De aanvraag moet gebeuren door de directeur van uw onderwijsinstelling. U zelf (of uw ouders als u minderjarig bent) moeten de aanvraag mee ondertekenen.
- Bij een combinatieaanvraag voor zowel Vlaamse gebarentaal- als schrijftolkuren kan het totaal aantal tolkuren (tolkuren Vlaamse Gebarentaal en schrijftolkuren samen) niet hoger zijn dan wat verkregen zou worden wanneer maar één van beide ondersteuningsvormen zou gevraagd worden.
- Voor het basisonderwijs moet ook aangetoond worden dat de betrokken gebruiker voldoende VGT beheerst om op een zinvolle manier van de ondersteuning door een tolk gebruik te maken. De begeleidende GON-school dient de betrokken gebruiker daartoe te testen. De GON-begeleider die de test afneemt bezorgt een verklaring op erewoord aan AgODi waarmee de voldoende kennis van de gebruiker bevestigd wordt.
- Indien u al tijdens het voorafgaande school/academiejaar tolkondersteuning vanuit onderwijs kreeg en dit wilt verlengen, dan moet de school dit melden aan AgODi. De school doet dit door het formulier dat zij ontvangt, ingevuld terug te sturen. Op dit formulier duidt de school aan hoeveel uren er voor het volgend school-/academiejaar gevraagd worden en of er wijzigingen zijn in de situatie van de gebruiker ten opzichte van het voorafgaande school-/academiejaar (bv. wijziging van onderwijsvorm, graad, studierichting,...). Om op 1 september met de tolkondersteuning te kunnen starten, moet het formulier vóór 15 augustus bezorgd zijn aan AgODi. De toekenning gebeurt pas wanneer de aanvraag volledig is.

- Wanneer de onderwijssituatie van de gebruiker verandert (en dus verschilt t.o.v. de info in het aanvraagdossier), dan moet de school dit direct melden aan AgODi.

2. Hoeveel O of VO- uren kunt u jaarlijks gebruiken ?

Het aantal tolkuren waarover u tijdens een schooljaar kan beschikken wordt begrensd door het maximum aantal lestijden. In het leerplichtonderwijs of in het hoger onderwijs is dat maximum gebaseerd op de vastgelegde normale duur van de wekelijkse lessentabel. In het volwassenenonderwijs is dat gebaseerd op de normale moduleduur.

Een voorbeeld uit het secundair onderwijs : in het TSO bestaat de normale lesduur uit 1.088 uren (berekend a rato van 32 lesweken van gemiddeld 34 uren). In dit voorbeeld geeft een toelating van AgODi u de mogelijkheid om maximum 1.088 tolkuren in te zetten.

Daarnaast is het aantal tolkuren voor een cursist ook afhankelijk van:

- de uitvoerbaarheid van de aanvraag
- vergelijkbare aanvragen (d.w.z. cursisten eenzelfde module in eenzelfde centrum volgen)
- de beschikbaarheid van de tolken Vlaamse Gebarentaal
- het totaal aantal beschikbare tolkuren
- het gebruik van de tolkuren in het verleden

Met “het gebruik van de tolkuren in het verleden” wordt bedoeld: het niet correct omgaan met tolkuren tijdens het schooljaar. Dit kan het geval zijn wanneer de gebruiker in vergelijking met andere gebruikers, veel tolkuren laat verloren gaan door niet of laattijdig een voorziene tolk te annuleren. Bij de toekenning voor het volgende schooljaar kan hiermee rekening gehouden worden.

3. Waarvoor mogen O of VO- uren ingezet worden ?

3.1. Live tolkopdrachten

Een tolk kan alleen met O/VO uren vergoed worden voor “live tolkprestaties”. Hierbij zijn altijd minstens 3 partijen fysiek in dezelfde ruimte aanwezig: de dove gebruiker die de tolkuren inzet, de horende gesprekspartner en de tolk.

De tolk VGT vertaalt het gesprek tussen de dove gebruiker en horende gebruiker van gesproken Nederlands (of eventueel een andere gesproken taal) naar Vlaamse gebarentaal en omgekeerd.

In Onderwijs gaat het dus bijna altijd om deze 3 partijen : tolk, gebruiker, leerkracht.

3.2. Uitgestelde tolkopdrachten

Wegens de schaarste aan tolken is het mogelijk dat geen live tolk VGT kan uitgestuurd worden naar de onderwijsinstelling. Uitzonderlijk kan AgODi toestaan dat in afwezigheid van een live tolk, een op video opgenomen les pas na de les wordt getolkt (bv. tijdens de volgende dag of week). Dit soort tolkwerk is experimenteel en moet daarom telkens apart aangevraagd en gemotiveerd worden bij AgODi.

3.3. Inhoud van de tolkopdrachten

Iedere gebruiker die een toekenning voor tolkuren krijgt, kan deze tolkuren vrij inzetten tijdens de periode waarvoor de toekenning geldt. Meestal gaat het om een volledig school- of academiejaar. De gebruiker is daarbij vrij om de uren in te zetten naargelang de behoeften van het moment. Het maximum aantal tolkuren dat per onderwijsniveau op jaarbasis is voorzien, mag uiteraard niet overschreden worden, evenals het totaal aantal beschikbare tolkuren.

De school en de gebruiker en/of zijn ouders zijn het best geplaatst om te oordelen over de inzet van tolkuren voor bepaalde vakken en activiteiten. De tolkuren kunnen gebruikt worden tijdens alle schoolgebonden activiteiten die door de school worden georganiseerd en die deel uitmaken van het normale onderwijsproces en leerplan van de gebruiker.

Behalve tijdens de lessen kan het voor u in sommige situaties niet zo duidelijk zijn of de tolk met O/VO uren mag ingezet/vergoed worden. Daarom geven we hier een aantal voorbeelden. Opgelet : de voorbeeldenlijsten zijn niet limitatief.

De tolk mag ingezet/vergoed worden :

- Bij examens of andere evaluatiemomenten
- Bij “verplichte” contactmomenten (die momenten staan vermeld in de engagementsverklaring van de school)
- Bij de proclamatie
- Bij extra muros activiteiten
- Bij vakoverschrijdende activiteiten
- Bij extra lessen of toetsen (onder de middag of na de lestijden)
- Bij sportdagen
- Bij rijlessen op school en bij het rijexamen wanneer de rijlessen op school doorgingen
- Bij het volgen van lessen in een andere richting/klas of andere school om even te proeven van de moeilijkheidsgraad (maar niet wanneer de proefperiode doorgaat in het Buitengewoon Onderwijs)
- Bij het volgen van lessen in het ziekenhuis of langdurige ziekte via beeldscherm
- Bij een eerste kennismakingsgesprek voor kleuter die later in de loop van het schooljaar instapt

Een tolk mag niet ingezet/vergoed worden :

- Tijdens opendeurdagen van de school
- Om les VGT te geven
- Om de tolkopdracht voor te bereiden
- Bij CLB overleg
- Bij feesten, shows
- Bij Communie (maar indien de lessen een voorbereiding voorzien voor de Communie mag bij de voorbereiding wel een tolk ingezet worden)

Wanneer het tenslotte gaat over de inzet van een tolk bij meerdaagse buitenlandse reizen : dit moet telkens apart voorgelegd worden aan AgODi.

De vergoedingen van tolkprestaties gepresteerd in strijd met de instructies van AgODi, zullen worden teruggevorderd.

4. Hoe worden uw gebruikte tolkuren precies berekend ?

- De tolk noteert maandelijks de voor u uitgevoerde tolkuren op een “maandstaat” en bezorgt deze aan het CAB.
 - Tolkprestaties die niet exact één of meerdere uren duren, worden per uur afgerond. Een volledig lesuur of een volledige lestijd wordt gelijkgesteld aan een tolkuur.
 - Pauzes mogen naargelang de keuze van de leerling, student of cursist al dan niet mee opgegeven worden, maar een tolkopdracht van eenzelfde tolk bij eenzelfde leerling voor aaneengesloten lestijden, al dan niet onderbroken door een kleine pauze (speeltijd) wordt beschouwd als één tolkopdracht. De reële middagpauze in de school schort altijd de berekening van de tolkuren op. Dit betekent dat de voormiddagprestatie aan de middagpauze stopt en daar wordt afgerond. De namiddagprestatie begint na de middagpauze en wordt eveneens afgerond. Ook hier gelden de afrondingsregels per uur.”
 - Het CAB ontvangt van AgODi per tolkuur een geldbedrag om de tolk te vergoeden die voor u getolkt heeft. De tolk ontvangt een “uurhonorarium”.
 - Het CAB mag de tolk vergoeden met O/VO uren wanneer het gaat om “te laat afgelaste” tolkopdrachten (TLA) waarbij de gebruiker overmacht kan bewijzen. Voor de regels verwijzen we naar de aparte informatie in VGT op www.cabvlaanderen.be
 - U kunt het totaal van uw tolkurenverbruik tijdens het schooljaar zelf opvolgen door in te loggen op www.tolkaanvraag.be
-